

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ Ι

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 18 ΙΟΥΝΙΟΥ 1932

ΑΡΙΘ. 25

ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΝ ΤΗ ΔΡΑΣΕΙ

Ὅσονδήποτε κἂν ἤθελέ τις ἀδιαφορήσει πρὸς τὰς δυσκολίας τὰς ἐπιπροσθούσας εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῶν εὐχῶν καὶ προτάσεων τοῦ Ἐφημεριακοῦ Συνεδρίου, δὲν θὰ δυνηθῆ νὰ παρμεινῆ ἀδιάφορος πρὸ μιᾶς σπουδαιότητος ἀνάγκης, ἐὰν εἶνε εὐλακωνῆς μελετητῆς τῆς πραγματικότητος. Ἡ ἀνάγκη αὕτη ἀφορᾷ εἰς τὴν μεταξὺ τῶν λειτουργῶν τῆς Ἐκκλησίας ἐνότητά καὶ τὴν ἀμοιβαίαν κατανόησιν, τὴν ἐνίσχυσιν καὶ τὸν συντονισμόν τῶν ἐπὶ μέρους ἐκκλησιαστικῶν δυνάμεων. Διότι ἡ ἐνότης αὕτη δὲν ἔχει μόνον σκοπιμότητα τακτικῆς, διότι «πᾶσα βασιλεία μερισθεῖσα καθ' ἑαυτῆς οὐ σταθήσεται» (Ματθ. β' 25), ἀλλ' ἀποτελεῖ συγχρόνως καὶ ἀναγκαιοτάτην προϋπόθεσιν διὰ τὴν ἐπιτυχίαν ἐνὸς ἔργου, ἐνιαίου τὴν φύσιν καὶ τὸν σκοπὸν, ἀπὸ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς θείας πηγῆς ἐμπνεομένου καὶ ἕνα καὶ μόνον ἔχοντος Ἀρχηγόν. Ἡ ἐνότης, ὁ σύνδεσμος τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εἰρήνης, εἶναι τὸ χαρακτηριστικὸν γνώρισμα τῶν μαθητῶν τοῦ Χριστοῦ (Ἐφ. δ' 3) καὶ δὲν δύναται τις νὰ ἐπιχειρήσῃ ἔργον Χριστοῦ μὴ ὢν μαθητῆς Ἐκείνου. Εἰς τὰς σημερινὰς μάλιστα κρισίμους περιστάσεις, καθ' ἃς εἴτερο ποτὲ στεροῶς ἠνωμένοι εἶναι αἱ ἀντίθετοι δυνάμεις καὶ ἐνιαία παρουσιάζεται τοῦ ἄρχοντος τοῦ σκότους ἢ παρὰτάξις, οὐδεμίαν δύναται νὰ ἔχη μεταξὺ τῶν χριστιανῶν θέσιν τὸ κομματικῶς ἐριστικὸν ἐκεῖνο «ἐγὼ εἰμι Παύλου, ἐγὼ δὲ Ἀπολλῶ, ἐγὼ δὲ Κηρᾶ» (Α' Κορ. α' 12). Εἰς στιγμὰς καθ' ἃς αὐταὶ αἱ προτεσταντικαὶ κοινότητες, διὰ πλείστον ὅσον χασμάτων ἀπ' ἀλλήλων κεχωρισμένοι, κατενόησαν τῆς ἐνότητος τὴν ἀνάγκην καὶ διὰ ποικίλων ἐκκλησιαστικῶν συνδέσεων καὶ συσσωματώσεων ἐπιζητοῦσι τὴν καθ' ἕνα οἰονδήποτε τρόπον συνένωσιν τῶν διεσπασμένων δυνάμεων τῶν, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῆ ἐπιτετραμμένη ἢ οἰαδήποτε τῶν ὀρθοδόξων δυνάμεων διάσπασις.

Τὸ Α'. Ἐφημεριακὸν Συνέδριον ὑπῆρξε μία ἀφορμὴ διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἀμοιβαίας μεταξὺ τῶν λειτουργῶν τῆς Ἐκκλησίας ἐμπιστοσύνης, τὸ πνεῦμα

δὲ ὑφ' ὃ αἱ ἐργασίαι αὐτοῦ διεξήχθησαν, ὑπῆρξε πράγματι ἀνώτερον οἰονδήποτε κοσμικοῦ ὑπολογισμοῦ, πνεῦμα ἀληθοῦς ἐνότητος ἐν τῇ πίστει εἰς τὸν Χριστὸν καὶ ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ τῆς προασπίσεως τοῦ ποιμνίου ἀπὸ τῶν ἀντιχρίστων δυνάμεων τοῦ αἰωνός μας. Ἀλλὰ μία μόνη εὐκαιρία δὲν εἶναι ἀρκετὴ διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς βαθυτέρας ἐκείνης ἐνότητος, ἧς πάντες συνησθάνθησαν τὴν ἀνάγκην, διὰ τοῦτο δὲ καὶ ἐξεφράσθη ἡ εὐχὴ ὅπως ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν συγκαλοῦνται κατὰ τμήματα οἱ Ἐφημέριοι τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς πρὸς ἀνταλλαγὴν τῆς ποιμαντικῆς τῶν πείρας ἐν πνεύματι προσευχῆς καὶ ἐνότητος ἐν Χριστῷ.

Παράλληλως πρὸς τὴν συγκεκριμένην ταύτην ἐνέργειαν, ἧς τὴν πρωτοβουλίαν θὰ ἔχη ἡ Ἱερά Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν, θὰ ἦτο δυνατόν καὶ ἄλλαι εὐκαιρία νὰ δημιουργηθῶσι, καθ' ἃς καὶ οἱ εὐσεβεῖς λαϊκοί, ὅσοι θεαρέστως ἐν τῷ ἀμπελῶνι τῆς Ἐκκλησίας ἐργάζονται, θὰ ἠδύναντο νὰ ἐνισχυθῶσιν ἀμοιβαίως καὶ νὰ ἔλθωσιν εἰς ἀμεσώτερον πρὸς τὸν Ἱερόν Κληρὸν ἐπιφάν, ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ κοινοῦ ἀποστολικοῦ ἔργου. Ἡ οἰκτιδήποτε προσώπων ἢ ομάδων ἀπὸ μιᾶς τοιαύτης κινήσεως ἀποχὴ, οὐδαμῶς θὰ προῆγε τὸ πνεῦμα τῆς ἐν Χριστῷ συνεργασίας. Τοῦναντίον μάλιστα καὶ ἀφορμὴ σχολίων ἤκιστα ἐποικοδομητικῶν ἢ τοιαύτη στάσις θὰ ἐγένετο πρόξενος καὶ διάσπασιν πραγματικὴν θὰ προῦκάλει καὶ ζημίαν πνευματικὴν θὰ ἔφερεν εἰς τοὺς τηροῦντας τυχὸν τὴν τοιαύτην τακτικὴν.

Ἡ ποικιλία τῶν λεπτομερειῶν ἐν τῇ διακονίᾳ δικαιολογεῖται καὶ ἐκ τῆς ποικιλίας τοῦ ἐδάφους, ἐφ' οὗ καλούμεθα νὰ ἐργασθῶμεν καὶ ἐκ τῆς ποικιλίας τῶν ἀναγκῶν πρὸς ἃς ὑποχρεοῦται ἡ Ἐκκλησία ν' ἀνταποκριθῆ, καὶ εἶναι ἀπαραίτητος, ἐπιζητεῖται μάλιστα ἀλλαχοῦ ἢ δημιουργία ἀνομοίων τὴν ὀργάνωσιν κινήσεων διὰ τὴν προσέλκυσιν τῶν διαφορῶν τῆς κοινωνίας στρωμάτων. Ἀλλ' ἡ ποικιλία αὕτη, δεδικαιολογημένη καθ' ἑαυτὴν καὶ ἀναγκαία καὶ ἀπολύτως ἐξηρητημένη ἐκ τῶν ἰδιαιτέρων ἐκάστου ἐργάτου ψυχικῶν προϋποθέσεων, οὐδέποτε δύναται ν' ἀποτελέσῃ βάσιν ἢ ἀφορμὴν διαφωνίας καὶ μερισμοῦ, ἢ νὰ παρὰσχη, καὶ τὴν, ἀναληθῆ ἔστω, ἐντύπωσιν

της τοιαύτης διχογνωμίας, ἐφ' ὅσον πάντων ἀρχὴ καὶ τέλος εἶναι ὁ Χριστὸς καὶ κοινὴ Μήτηρ καὶ Τροφὸς ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία.

Ἐκαστος μένων «εἰς ὃ ἐκλήθη», κατὰ τὴν ἀποστολικὴν παραγγελίαν, ὀφείλει νὰ εἶναι εὐχαριστημένος εἰς ὅ,τι δύναται νὰ προσφέρῃ πρὸς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας, οὗτινος θεμέλιος εἶς καὶ μόνος ὑπάρχει, ὁ Χριστὸς (Α' Κορ. γ' 11). Ἀμοιβαίως δ' ἐκτιμῶντες ἀλλήλων τὸ ἔργον ὀφείλομεν νὰ ἔχωμεν κατὰ νοῦν ὅτι, «εἴτε πάσχει ἐν μέλος συμπάσχει πάντα τὰ μέλη, καὶ εἴτε χαίρει ἐν μέλος συχαίρει πάντα τὰ μέλη» (Ρωμ. ιβ' 26). Τοῦτο καὶ μόνον ἀποδεικνύει πόσον μεταξὺ πάντων τῶν προβλημάτων τῶν ἐνδιαφερόντων τὸ τίμιον προεσφυτέριον προέχει ἡ ἐνότης αὐτοῦ καὶ ὁ συντονισμὸς τῶν δυνάμεων του, ὡς ἡ ἀφρηγία πάσης δράσεώς του, διότι μόνον ὅταν οἱ πάντες εἶναι «ἀλλήλων μέλη» τοῦ ἐνιαίου ἐν Χριστῷ σώματος (Ρωμ. ιβ' 5) καθίσταται ἐφικτὴ ἡ ὑπερνίκησις τῶν δυσκολιῶν.

ΟΙ ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ

ΤΗΣ ΑΝΑΚΗΡΥΞΕΩΣ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΕΦΑΛΟΥ

ΤΟ ΑΥΤΟΚΕΦΑΛΟΝ ΚΑΙ ΟΙ ΙΕΡΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ

[1]

Προκειμένου λόγου περὶ τοῦ καθορισμοῦ τῶν ὄρων τῆς ἀνακηρύξεως καὶ ἀναγνωρίσεως τοῦ αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τινός, θὰ ἐπρεπε πρωτίστως νὰ ἐξετασθῇ ὁ ἰσχυρισμὸς, καθ' ὃν «οἱ ἱεροὶ Κανόνες οὐ μόνον πάντας τοὺς λόγους τῆς ἀνακηρύξεως καὶ ἀναγνωρίσεως τοῦ αὐτοκεφάλου τῶν Ἐκκλησιῶν δὲν προεἶδον, ἀλλ' οἷτε καὶ τὴν ἀρμοδιότητα τῶν ἐν τούτῳ παραγόντων διετύπωσαν»¹. Καθ' ἡμᾶς ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος δὲν παρουσιάζεται στηριζόμενος ἐπὶ βάσεων ἀδιασείστων καὶ ἀδιαμφισβητήτων. Δεδομένου, ὅτι οἱ ἐννέα πρῶτοι αἰῶνες τῆς Ἐκκλησίας, καθ' οἷς διετυπώθησαν οἱ ἱεροὶ κανόνες, (ἀπὸ τῶν ἀποστολικῶν τοιούτων μέχρι τῶν τῆς πρωτοδευτέρας), ἀποτελοῦσι περίοδον οὐ μόνον μακροτάτην, σχεδὸν αὐτὸ τὸ ἡμισυ τῆς μακροαἰῶνος ἡλικίας τῆς Ἐκκλησίας καταλαμβάνουσαν, ἀλλὰ καὶ ἐξόχως σημαντικὴν ἐν τῇ ἐξελίξει τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς, κληθείσης ἀπὸ τῶν πρώτων αὐτῆς βημάτων νὰ προσαρμοσθῇ πρὸς περιπτώσεις πολυποικίλας καὶ συνθήκας οὐ μόνον εὐμενεῖς, ἀλλὰ καὶ δυσμενεστάτας, παρίσταται καὶ ἐκ πρώτης ὄψεως πάντῃ ἀπίθανον, ὅτι οἱ ἱεροὶ κανόνες, καθὼς ἐρμηνεύονται ὑπὸ τῆς συγχρόνου αὐτοῖς ἐκκλ. πράξεως, τὴν ὁποίαν ἐπισημοποιοῦσι, δὲν προεἶδον πάντας τοὺς ὄρους καὶ παραγόντας τοῦ αὐτοκεφάλου. Ὁ τοιοῦτος ἰσχυρισμὸς ὀφείλεται πρῶτα ὡς εἰς τὸ ὅτι

1. Ἐπισκόπου Τιμοκίου Αἰμιλιανοῦ εἰσήγησις ἐν σελ. 148 τῶν Πρακτικῶν τῆς Προκαταρκτικῆς Ἐπιτροπῆς τῶν ἁγίων ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν... (ἐν Κων)λει 1930).

χαρκτηῖρες ἐπουσιώδεις καὶ δευτέρου λόγου ἀξιοὶ, οἵτινες μόνον καὶ καθ' ἑαυτοὺς οὐδεμίαν ἰσχὺν καὶ σημασίαν θὰ ἐνεῖχον, ὅπως ἀνακηρυχθῇ αὐτοκέφαλος ἐκκλησία τις, τίθενται ἐν πρωτενοῦση μοίῳ ὑπὸ τῶν τοιαῦτα πεπλανημένως διατεινομένων. Οἱ δὲ ἱεροὶ κανόνες περιέλαβον ἀναντιλέκτως ὄρους καὶ παραγόντας θεμελιώδεις καὶ οὐσιώδεις, ἀρχὰς ἀπαρεκλίτως ἐν πάσῃ οἰαδήποτε περιπτώσει ἀνακηρύξεως αὐτοκεφάλου τηρουμένας, οὐχὶ δὲ καὶ τοὺς δευτέρου λόγου ἀξίους τυγχάνοντας, οἵτινες ἀπλῶς συνέπεσαν καὶ συνέτρεξαν πρὸς τοὺς ἡδὴ προϋφισταμένους οὐσιώδεις ὄρους, χωρὶς καθ' ἑαυτοὺς νὰ ἐξισχύωσιν τι.

Οὕτως ἡ πολιτικὴ σημασία πόλεως ἢ επαρχίας τινός, καθὼς καὶ ὁ λόγος τοῦ κράτους καὶ οἱ ἐθνικοὶ λόγοι ἀποτελοῦσιν, ὡς θέλει ἀποδειχθῆ, ὄρους ἐπουσιώδεις, οἵτινες, ἐὰν δὲν συνυπῆρχον οἱ καθαρῶς ἐκκλησιαστικὴν σημασίαν ἐνέχοντες οὐσιώδεις ὄροι, θὰ ἦσαν ἄνευ σπουδαιότητος καὶ οὐδαμῶς θὰ ἐδικαιολογουν μόνον τὴν ἀνακήρυξιν τοῦ αὐτοκεφάλου.

A.

Οἱ ὄροι τῆς ἀνακηρύξεως αὐτοκεφάλου κατὰ τοὺς ἰ. κανόνας.

a) Ἡ ἀποστολικότης τῆς ἔδρας.

Ἐπιβάσει ἀνακηρύξεως ἐκκλησίας τινός εἰς αὐτοκέφαλον ἐθεωρεῖτο, ἔστω καὶ κατὰ λόγον δευτέρου, ἡ ἀποστολικότης τῆς ἔδρας, δὲν δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ σοβαρῶς. Τὸ γεγονός, ὅτι ὁ Αἰλίας, ἦτοι ὁ Ἱεροσολύμων ὑπήχθη ἐνωρίτατα ὑπὸ τὸν Καισαρείας, ἀναγνωρισθέντος αὐτῷ πρωτείου τιμῆς ἐν ἑνὶ τῶν λοιπῶν συνεπισκόπων, σοφισμένου ὅμως τῇ μητροπόλει τοῦ οἰκείου ἀξιώματος, (κανὼν Ζ' τῆς Α' Οἰκουμ.), ἀποτελεῖ σαφῆ ἀπόδειξιν περὶ τοῦ ὅτι ἡ ἀποστολικότης τῆς ἔδρας δὲν ἐλήφθη σοβαρῶς ὑπ' ὄψεϊ ἐν τῇ διαρρυθμίσει τῶν ἐκκλησιῶν πραγμάτων. Ἀλλὰ καὶ ἡ ὑπὸ τῆς Β' Οἰκουμ. συνόδου (κανὼν Γ') καὶ τῆς ἐν Χαλκηδόνι (κανὼν ΚΗ') ἐξύψωσης καὶ ἀπόδοσις τῶν πρεσβειῶν τῆς τιμῆς εἰς τὸν Κων)λεως γίνεται διὰ τὸ εἶναι τὴν Κων)λιν νέαν Ρώμην καὶ «τὴν βασιλεία καὶ συγκλήτῳ τιμηθεῖσαν πόλιν καὶ τῶν ἴσων ἀπολαύουσαν πρεσβειῶν τῇ πρεσβυτέρῳ β)σιλίδι Ρώμῃ» εὐλόγως ἐκρίθη «καὶ ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς ὡς ἐκείνην μεγαλύνεσθαι πράγμασι», σαφῶς ὑπονοουμένου διὰ τούτων, ὅτι καὶ ἡ παλαιὰ Ρώμη οὐχὶ διὰ τὴν ἀποστολικότητα τῆς ἔδρας, ἀλλὰ διὰ τὸ εἶναι αὐτὴν πρωτενοῦσαν τῆς οἰκουμένης ἡξιώθη τῶν πρεσβειῶν τῆς τιμῆς. Καὶ διεξεδικίθη μὲν μετέπειτα καὶ ὑπὸ τοῦ Κων)λεως τὸ ἀποστολικὸν τῆς ἔδρας, ἐπειδὴ κατὰ παράδοσιν τινα τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Βυζαντίου ἴδρυσεν ὁ ἀπόστολος Ἀνδρέας, τὸ γεγονός ὅμως, ὅτι ὁ ἐπίσκοπος Βυζαντίου ὑπέκειτο μέχρι τῆς μεταφορᾶς τῆς πρωτενοῦσης τοῦ Ρωμαίου κράτους ὑπὸ τὸν Ἱσρακλείας, ἀποδεικνύει ἄπαξ ἔτι, ὅτι ἡ ἀποστολικότης ἔδρας τινός δὲν ἐξίσχυεν, ἵνα ἀναδείξῃ αὐτὴν πρῶτην μεταξὺ τῶν κυκλουσῶν αὐτὴν καὶ τῶν ταύτῃ γειτνιαζουσῶν ἐπισκοπῶν.

Π. ΤΡΕΜΠΕΛΑΣ

ΑΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΙ ΚΑΙ ΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Ἡ πόλεμος κατ' ἡ εἰρήνη. [7]

Αἱ γυνῶμαι ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου διαγέθησαν σπουδαίως ἐν τῷ συνεδρίῳ τῆς Στοκχόλμης. Οἱ ὑπερ-εθνικιστὰὶ διεκήρυξαν, ὅτι οἱ πόλεμοι, ὄντες μοιρατοὶ, ἐκφεύγουσι τῶν ἠθικῶν νόμων. «Ὁφείλομεν νὰ ἔχωμεν ὑπὸ ψῆφου, ὅτι οἱ χριστιανοὶ θὰ εἶνε πάντοτε μειονότης ἐν τῇ ζωῇ τῶν ἐθνῶν· θὰ εἶνε ἰσως τὸ ἄλλα, ἀλλ' οὐδὲν πλέον. Τὰ μεγάλα δὲ ζητήματα τῆς εἰρήνης καὶ τοῦ πολέμου ἀκολουθοῦσι τοὺς ἰδίους τῶν νόμων οὓς δὲν-δυναμεθα νὰ μετατρέψωμεν». Ταῦτα εἶπεν ὁ Klingemann, προσθέσας καὶ ἄλλας τινας εἰρωνείας. Ὁ δὲ καθηγητῆς F. Heiler ἐχαρακτήρισε τοὺς γερμανοὺς ἀντιπροσώπους ὡς ἐγείραντες εἰς τὸν πόλεμον περὶ αὐτῶν καὶ ἀπομονωθέντας τῆς λοιπῆς συνδιασκέψεως. «Χάρις ἐξήκολούθησεν, εἰς τὴν ἡρωϊκὴν πάλην ἀνθρώπων τινῶν αἰσθανομένων βαθέως καὶ βλεπόντων μακρὰν, ἀπεφεύχθη τὸ κακὸν ὅπερ ἠδύνατο νὰ γίνῃ· ἡ δημοσία διαμαρτυρία τῆς γερμανικῆς ἀντιπροσωπείας κατ' αὐτῆς ταύτης τῆς συνδιασκέψεως».

Οἱ θεωρητικοὶ ἀπαισιόδοξοι τοῦ «ἀναγκαίου πολέμου», τοῦ «θείου πολέμου», εἶγον ἀπέναντι τῶν τοὺς θεωρητικοὺς αἰσιοδόξους τῆς διηνεκοῦς εἰρήνης, ὧν τὰς ἀπόψεις διηρημήνευσεν ὁ γνωστὸς πάστορ J. Lœzquelle. «Ἡ Ἐκκλησία—εἶπεν οὗτος—οφείλει νὰ κηρύξῃ τὸν πόλεμον κατὰ τοῦ πολέμου, νὰ διαλαλήσῃ ὅτι ὁ πόλεμος εἶνε κατηραμένος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, καθὼς ὑπὸ τῶν μητέρων. Ὁφείλει νὰ τὸν καταδικάσῃ ὡς ἄδικον καὶ κακὸν ριζικῶς. Βαθεῖα συγκίνησις θὰ παραχθῇ μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν οὗτοι θ' ἀκούσωσι τὴν Ἐκκλησίαν νὰ ἐκφωνῇ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς τῆς τὸ ἀνάθεμα κατὰ τοῦ πολέμου. De jure ὁ πόλεμος δὲν εἶνε πλέον ἀναγκαῖος. Κατὰ τοὺς παρελθόντας αἰῶνας, δυνατὸν οὗτος, θεωρητικῶς τοῦλάχιστον, νὰ θεωρεῖτο ἀναγκαῖος ὑπερέτης τῆς δικαιοσύνης καὶ τὸ μέσον ὅπερ, ἐκουσίως ἢ ἀκουσίως, ἔδει νὰ μεταχειρισθῶσιν. Ἀλλὰ σήμερον ἡ κατάστασις εἶνε πάντῃ διάφορος. Πέραν τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου ὑπάρχει τὸ δικαίωμα τῶν λαῶν, ὅπερ ἐρχεται νὰ ἐγκαθιδρύσῃ, διὰ τὴν λύσιν τῶν διεθνῶν συγκρούσεων, μέσα καὶ μεθόδους ἀντιθέτους πρὸς τὴν βίαν. Ἰσοῦ τὸ νέον γεγονός, ὅπερ μάλιστα τὴν στιγμὴν ταύτην ἀρχίζει νὰ διαφαίνεται, ἀλλ' ὅπερ, εἰς τοὺς ἐπιθαλάμους τῶν ἐπερχομένων γενεῶν, θὰ ἐμφανισθῇ ἀκτινοδόλον ὡς ἥλιος ἀνατέλλων. Εἰς τὸν ἀνθρώπινον ἀγρὸν ἐσπάρη πρὸ μικροῦ σπόρος, ὅστις δὲν παρήγαγεν ἀκόμη ἢ βλαστὸν τρυφερὸν καὶ εὐθραστον, ἀλλὰ βλαστὸν ὅστις θ' αὐξήθῃ εἰς δένδρον, ὑπὸ τὸ ὅποιον θὰ σκιασθῶσι τὰ ἔθνη. Καθὼς τὰς προσωπικὰς συγκρούσεις ρυθμίζει ἀνωτέρα νόμιμος ἐξουσία, ἣτις ἐμπροσθεῖ τὴν αὐτοδικίαν, οὕτω καὶ τὰς διεθνεῖς συγκρούσεις, ἃς διεκανόνιζε μέχρι σήμερον ὁ πόλεμος, μία ἐξουσία ὑπερτέρα προσερχομένη ἐκ μιᾶς ἐννοίας μάλλον ἐξελιγμένης περὶ τῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν λαῶν, τείνει ν' ἀφαιρέσῃ ἀπ' αὐτῶν τὸ μέσον τῆς αὐτοδικίας, ἐμπιστευομένης εἰς δικαστήριον ἀμερό-

ληπτον τὰς διαφορὰς μεταξὺ τῶν λαῶν. Ἀφ' ἧς δὲ στιγμῆς ὁ πολιτισμὸς μας ὑψώθη εἰς τὴν ἐννοίαν τοιούτου δικαστηρίου, δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Ἐκκλησίαν νὰ συζητῇ ἐὰν ἡ ἰσχὺς εἶνε νόμιμος, ἐὰν ὁ πόλεμος εἰς περιστάσεις τινὰς δύναται νὰ δικαιωθῇ. Ὁ πόλεμος εἶνε ἐγκλημα, καθ' ὅσον δύναται ν' ἀποφευχθῇ, καθ' ὅσον νῦν ὑπάρχει δικαστήριον, τὸ ὅποιον δύναται νὰ ἐπικαλεσθῶσι τ' ἀπειλούμενα ἔθνη. Ἐν τῇ σκέψει σας ἔχετε ἤδη ἀνομάσει τὸ δικαστήριον τοῦτο· εἶνε ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν, δηλαδὴ ἡ ἀνθρωπώτης ὀργανωμένη ἐν τῇ τάξει καὶ τῇ ἀρμο-νίᾳ».

Παρὰ ταῦτα, ἀπέμεινε βαθεῖα ἡ διαίρεσις μεταξὺ πολεμοφίλων καὶ εἰρημιστῶν, ἡ δὲ ὑποεπιτροπὴ ἐπὶ τῶν διεθνῶν σχέσεων διέγραψεν ὡς ἐξῆς τὴν προσπάθειαν τῆς χριστιανωσύνης ἐναντι τοῦ πολέμου: «Εἶνε ἀναμφισβήτητον καὶ ἀπερίριστον τὸ καθήκον τῆς Ἐκκλησίας νὰ προβαίνῃ εἰς τὴν διακρίθωσιν τῶν ἠθικῶν καὶ πνευματικῶν ἀξιών, καὶ φαίνεται ἐλθὼν ὁ καιρὸς, ὅπως διακηρύξῃ διὰ τὸν πόλεμον σαφῶς ὅτι καὶ κατὰ τῆς δουλείας καὶ τῆς μονομαχίας. Ὁ κόσμος τὸ ἀναμένει. Καὶ θὰ ἦτο προτιμότερον δι' ἡμᾶς νὰ κινδυνεύσωμεν νὰ ὑποπέσωμεν εἰς πλάνην τινά, ἢ νὰ μένωμεν ἐν τῷ δισταγμῷ ἢ τῇ ἀμφιβολίᾳ. Ὅθεν τολμῶμεν νὰ καταθέσωμεν εἰς τὸ Συνέδριον τὴν ἐξῆς διακήρυξιν:

1) Ὁ πόλεμος ὡς μέσον ἐπιλύσεων τῶν διεθνῶν διαφορῶν διὰ τῆς ἰσχύος, συνδυαζομένης διὰ τῆς ἀπιστίας καὶ τοῦ ψεύδους, εἶνε ἀσυμβίβαστος πρὸς τὸ πνεῦμα καὶ τὸ ἔργον τοῦ Χριστοῦ, πρὸς τὸ πνεῦμα καὶ τὸ ἔργον τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ.

2) Οὕτω νοούμενος ὁ πόλεμος εἶνε ἡ κατάχρησις καθ' ὅσον παρέχει πᾶσαν ἐξουσίαν πρὸς αὐθεντικὴν ἀπόφασιν εἰς ὄργανον ἀναρμόδιον: τὴν ἰσχύν.

3) Ὁ ἐπιτιθέμενος ἐν περιπτώσει πολέμου εἶνε ὁ λαὸς ὁ ἀπορρίπτων τὰς ἀποφάσεις περὶ διαιτησίας ἢ περιφρονῶν τὰ διαδήματα τὰ ἀξιούμενα ὑπὸ τῆς τάξεως καὶ τοῦ νόμου.

4) Αἱ Ἐκκλησίαι ἔχουσι τὸ καθήκον, ὅπως ὁμοῦ χρησιμοποιοῦσιν τὴν ἐπιρροήν των καὶ ἐργασθῶσι διὰ τὴν ἀδελφικὴν διοργάνωσιν τῶν λαῶν.

5) Οὐδεμία τῶν ἀνωτέρω ἀρχῶν παραβιάπτει τὸ φυσικὸν δίκαιον ἐκάστου λαοῦ, ὅπως ἀμύνηται κατὰ τῆς ἐπιθέσεως καὶ πιέσεως».

Ἡ διακήρυξις αὕτη ἐλήφθη αὐτούσις σχεδὸν ἐκ λόγου τοῦ ἀμερικανοῦ ἐπισκόπου Brent.

Συμφώνως δὲ πρὸς ταῦτα περιελήφθη ἐν τῷ περι-φῆμῳ «Διαγγέλματι πρὸς τὴν Χριστιανωσύνην» ἡ παράγραφος: «Θεωροῦμεν καθήκον τῶν Ἐκκλησιῶν, ὅπως ἐκφράσωσι μεθ' ἡμῶν τὴν φρίκην των κατὰ τοῦ πολέμου, καὶ βεβαιώσωσιν ὅτι οὗτος εἶνε ριζικῶς ἀνίκανος διὰ τὴν ρύθμισιν τῶν διεθνῶν διαφορῶν». Ἐννοεῖται, ὅτι πολλοὶ εὗρον λίαν χλιαρὰν τὴν διατύπωσιν ταύτην.

Πλεῖστα ὅσα ἐδημοσιεύθησαν ἀπὸ μέρους τῶν καθολικῶν ἐπὶ τῶν συζητήσεων καὶ τῶν ἀπόψεων τοῦ Συνεδρίου ἐκείνου. Ἐτονίσθη, ἰδίᾳ ἡ διαφορά ὡς πρὸς τὴν ἐννοίαν τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ καὶ ἐξητάθησαν

αί θεμελιώδεις ἀρχαί τῶν διαφορῶν ὡς πρός τὰς κοινωνικὰς τάσεις, πηγαζουσῶν ἐκ τῶν θεολογικῶν ἀντιθέσεων καθολικισμοῦ καὶ προτεσταντισμοῦ. Ἐν τούτοις, ἐπὶ μὲν τῶν ἀπόψεων τῶν ἑπτὰ πρώτων ζητημάτων ὑπάρχει συμφωνία, ἐκ δὲ τῶν ἀπόψεων τῶν λοιπῶν ἄλλας νομίζουσιν ἀμφιβαλλομένας, ἄλλας πεπλανημένας καὶ ἄλλας ἀντιφατικάς.

Ἦνευ χαρακτηριστικόν, ὅτι κατὰ τὴν προκαταρκτικὴν συνέλευσιν διὰ τὸν ἀσπλισμόν, τὴν συνελθούσαν, ὡς γνωστὸν, ἐν τῷ θεάτρῳ «Trocadéro», ἡ καθολικὴ Ἐκκλησία ἀπέσχευ ἐπιδεικτικῶς. Πρὸ τινῶν δὲ ἡμερῶν οἱ καρδινάλιοι καὶ οἱ ἀρχιεπίσκοποι τῆς Γαλλίας συνελθόντες εἰς σύσκεψιν ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ Παρισίων, ἐξέδωκαν τὴν κατωτέρω ἀνακοίνωσιν πρὸς τὸν γαλλικὸν λαόν:

«Καθ' ἣν ὄραν οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν ἐθνῶν συνηθρισμένοι ἐν Γενεύῃ συζητοῦσιν ἐπὶ τῶν ὅρων τῆς εἰρήνης, οἱ πιστοὶ ἀναποκρινόμενοι εἰς τὰς ἐπιμόνους ἐκκληήσεις καὶ συγγαίως ἀνανεωθείσας τοῦ ἀγίου Πατρὸς, δεφίλουσι νὰ διπλασιάσωσι τὴν θερμότητα τῶν προσευχῶν των καὶ νὰ ζητήσωσι παρὰ τοῦ Θεοῦ, ὅπως ἐκ τῶν συζητήσεων τούτων προέλθῃ ἡ παγίωσις τῆς εἰρήνης. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ, ἡ συνέλευσις ἀνανεώνει τὴν προηγουμένως ἐκφρασθεῖσαν εὐχὴν, ὅπως πάντες οἱ ἀπαρτιζόμενοι τὴν καθολικὴν δρᾶσιν προσοικειωθῶσι τὸν χαρακτήρα τῆς ἀληθοῦς εἰρήνης, τῆς εἰρήνης τοῦ Χριστοῦ καὶ ἐπομένως ὑσιωδῶς παγκοσμίου, καὶ ὅτι:

α) Διεθνῶς, ἀπέχουσι τόσον ἐνὸς ὑπερεθνισμοῦ, ὅσον καὶ μιᾶς εἰρηνοφιλίας ὑπερβολικῆς· πάντες, ἄλλαις λέξεσι, μένοντες πιστοὶ εἰς τὸν πατριωτισμὸν ὡς εἰς καθήκον ἱερὸν, ἐργάζονται, ἐν τῷ σεβασμῷ τῶν δικαιωμάτων τῶν ἄλλων, διὰ τὴν καθίδρυσιν ἀδελφικῆς συνεργασίας μεταξὺ τῶν λαῶν, ἐμπνευσμένων ὑπὸ τῆς δικαιοσύνης τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης.

β) Ἐθνικῶς, μένουσι ζῆνοι πρὸς πᾶσαν κομμουνικὴν πολιτικὴν, ἣς βιάσεται τὸ κοινὸν ἀγαθὸν καὶ ἐκθέσει αὐτοὺς εἰς τὴν θυσίαν ὑπὲρ τῶν συμφερόντων μιᾶς τάξεως ἢ μιᾶς ἰδέας.

γ) Κοινωνικῶς, ἀπορρίπτουσι τὴν πάλιν τῶν τάξεων καὶ προσπαθοῦσιν, ὑπὸ τὴν ἐμπνευσιν τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἀγάπης, ὅπως, συμφῶνως πρὸς τὰς πονηρικὰς κατευθύνσεις, ἀναδείξωσι τὴν συνεργασίαν τῶν διαφορῶν ἐπαγγελματικῶν στοιχείων». Ἐν τέλει δὲ ἡ συνέλευσις προτρέπει, ὅπως εἰς τὰς προσεχεῖς ἐκλογάς, διὰ τῆς καλῆς χρήσεως τῆς ψήφου, ἀπομακρυνθῶσι τοῦ κοινοβουλίου οἱ ἐπιμόνως καὶ συστηματικῶς ἐργαζόμενοι κατὰ τῆς Ἐκκλησίας, ἐκλεγῶσι δὲ οἱ συνδυάζοντες ἀγάπην πρὸς τὸ κοινὸν ἀγαθὸν καὶ ἀποδοειγμένον ζῆλον ὑπὲρ τῆς ἡρησκειᾶς.

Διὰ τῶν ἀνωτέρω ἐπεξηγήσεια νὰ παράσχω γενικὴν ἑνῶσιν περὶ τῶν συγγρόνων τάσεων τῶν διαφορῶν Ἐκκλησιῶν διὰ τὴν κοινωνικὴν ἀναγέννησιν. Ἀντιρρήσεις ἐπὶ ἀπόψεῶν τινῶν δὲν ἐλλείπουσι. Θὰ δοθῇ δέ, ἐλπίζω, ἡ εὐκαιρία τῆς κριτικῆς ἀναλύσεως αὐτῶν κατὰ τὰς ὀρθοδόξους ἀπόψεις. Πάντως, δεόν νὰ ἐξαρθῇ τὸ γεγονός, ὅτι καὶ χριστιανικαὶ Ἐκκλησίαι, ἐναντι τῶν μεγάλων ζητημάτων τῶν συναρασ-

σόντων τὰς σημερινὰς κοινωνίας, ἐπιζητοῦσι νὰ ἐξεύρωσι τὰ ἠθικὰ ἐκεῖνα μέσα, ἅτινα, κατὰ τὰς θεμελιώδεις ἀρχὰς τῆς διδασκαλίας τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, θὰ πράξωσι τὸν ψυχικὸν τάραχον καὶ θὰ δώσωσι τὴν ἀναγέννησιν εἰς τοὺς σκληρῶς δοκιμασθέντας λαούς. [Τέλος]

Ἰεροσολ. Ἰανουάριος

ΑΡΧΙΜ. ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ

Προστάμενος τοῦ ἐν Ἱεροσολοῖς ὁμοῦ, ἐλλ. 2205

ΔΙΑ ΤΟΝ ΙΕΡΟΝ ΑΜΒΩΝΑ

ΟΜΙΛΗΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΑΤΑ

246

Ἡ Θριαμβεύουσα Ἐκκλησία

(Κυρ. Ἄγ. Πάντων—26 Ἰουνίου)

...Καθίσασθε καὶ ὑμεῖς ἐπὶ δώδεκα θρόνους κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραὴλ (Ματθ. 19'. 28)

Ἰδοὺ τῶν δωρεῶν τοῦ Παναγ. Πνεύματος καὶ τῶν ἀγῶνων τῆς ἐπιγείου Ἐκκλησίας οἱ καρποὶ: «Νέφος» ὀλόκληρον ἠρώων τῆς Πίστεως καὶ τῆς Ἀγάπης προβάλλεται σήμερον ἐνώπιον ἡμῶν, ἀνθρώπων δ.λ.ν. οἵτινες διὰ τῆς Πίστεως τελειωθέντες καὶ τὴν Ἀγάπην τηρήσαντες ἐπραγματοποίησαν ἐν ἑαυτοῖς τὸν σκοπὸν τῆς ὑπάρξεώς των. Τὴν ἑορτὴν τῶν Ἄγ. Πάντων ἄγουσα σήμερον ἡ Ἐκκλησία, κλείει δι' αὐτῆς τὴν ὅλην περίοδον τῶν κινητῶν εορτῶν (Τριωδίου—Πεντηκοσταρίου), δι' ὧν ἐπαιδαγωγῆσεν ἡμᾶς, ἀναπαριστώσα τὸ μέγα τῆς Θείας Οἰκονομίας Μυστήριον. Οἱ ἀπόγονοι τῶν διὰ τὴν παρακοὴν ἐξωσθέντων ἐκ τοῦ Παραδείσου πρωτοπλάστον, ἀπολαύουσι σήμερον τῆς θείας μακαριότητος ἐν οὐρανοῖς διὰ τὴν «μέχρι θανάτου» ὑπακοὴν τοῦ Χριστοῦ. Ἡ ἁμαρτία, ἣν ἐνεδύθη ἡμεῖς μετὰ τοῦ «δεσμαίνου χιτῶνος» ὁ Ἀδάμ, ἀποκαθαρθεῖσα διὰ τοῦ Αἵματος τῆς Σταυρικῆς Θυσίας, ὑλεχώρησεν εἰς τὸν «φωτεινὸν χιτῶνα» τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ. Τὴν ἄξιαν, εἰς ἣν δύναται νὰ φθάσωσιν οἱ οὕτω καθαροὶ γενόμενοι, ταύτην μαρτυροῦσιν οἱ προιμνημνευθέντες λόγοι τοῦ Σωτῆρος.

Α'. «... Καθίσασθε καὶ ὑμεῖς ἐπὶ δώδεκα θρόνους». Ἰδοὺ μέχρι ποίου ὕψους ἀναβράζει ὁ Σωτὴρ τοὺς «ἀκολουθήσαντας» Αὐτόν. Σύνεδροι τοῦ Χριστοῦ, συμμέτοχοι τῆς ἀρρητου χαρᾶς καὶ μακαριότητος, κοινωνοὶ τῆς ἀνεκφράστου θείας δόξης!

Τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν Ἁγίων οὐδεμίαν γλῶσσα ἀνθρώπου δύναται νὰ ἐομηνεύσῃ, διότι καὶ οὐδεὶς ἀνθρώπινος νοῦς δύναται νὰ συλλάβῃ ἐφ' ὅσον εὐρίσκειται περιορισμένος εἰς τὸν πεπερασμένον τοῦτον κόσμον (Β'. Κορ. 13'. 2—5). Σήμερον βλέπομεν τὴν θείαν μακαριότητα «δι' ἐσόπτρου ἐν αἰνίγματι» (Α'. Κορ. 13'. 12) καὶ ἔχομεν ἀμυδρὰν περὶ αὐτῆς πληροφορίαν ἐκ τῆς γαλήνης καὶ τῆς χαρᾶς ἐκείνης, ἣν αἰσθανόμεθα ἐν τῇ ἐνωσικῇ τοῦ καθήκοντος καὶ ἐν τῇ κατὰ τὴν προσευχὴν μετὰ τοῦ Θεοῦ κοινωνίᾳ.

Ὄταν αἰσθανώμεθα ἡμᾶς αὐτοὺς ἐκτὸς τοῦ κόσμου, ἀνωτέρους τῶν ἀναγκῶν καὶ τῶν πειρασμῶν

τῆς ζωῆς, προγευόμεθα τῆς νίκης ἐκείνης, ἣν ὑπεσχέθη ὁ Κύριος τοῖς ἀγαπῶσιν Αὐτὸν καὶ ἧς ἀπολαύουσιν οἱ Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ.

Οἱ Ἅγιοι ἀποτελοῦσι τὴν ἐν Οὐρανοῖς, τὴν ἀόρατον, τὴν Θεοιαμβεύουσαν Ἐκκλησίαν, μετὰ τῶν Ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ. Μετέχοντες σήμερον ἐν μέρει τῆς δόξης τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, ἀναμένουσι τὴν μεγάλην ἡμέραν τοῦ Κυρίου. Τότε πάντες οἱ εἰς Αὐτὸν πιστεύσαντες καὶ κατὰ τὸ θέλημα Αὐτοῦ ζήσαντες θὰ συναπολαύσωσι πλήρως τῆς αἰωνίου «χαρᾶς» καὶ «βασιλείας» Αὐτοῦ.

Τῶν Ἁγίων τοῦ Θεοῦ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα ἐξηδηλώθη ποικιλοτρόπως, καὶ κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐπὶ γῆς διαμονῆς αὐτῶν καὶ μετὰ θάνατον, καὶ ἐκδηλοῦται ἔτι καὶ σήμερον, ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας. «Θαυμαστός ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις Αὐτοῦ» (Ψαλμ. ζ'. 36).

Ἡ πρὸς τοὺς Ἁγίους τιμὴ καὶ προσκνήσις, διαφέρουσα οὐσιωδῶς τῆς πρὸς τὸν Θεὸν λατρευτικῆς προσκνήσεως, εἶναι καὶ πρέπουσα καὶ ὠφέλιμος. Δίκαιον εἶναι νὰ τιμῶνται ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων οἱ τιμηθέντες ἡδὴ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ καὶ διδασκαλίας πολλῆς γίνεται πρόξενος ἡ τοιαύτη τῶν ἁγίων τιμὴ, παρορμῶσα πρὸς μίμησην τῶν κατορθωμάτων αὐτῶν (Ἐβρ. ἱβ'. 1, 2).

Β'.—«... *Κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλάς τοῦ Ἰσραὴλ*». Σημεῖον καὶ τοῦτο τῆς μεγάλης ἀξίας καὶ τιμῆς, ἧς ἀξιούνται «οἱ τοῦ Θεοῦ ἄνθρωποι». Ἀλλὰ καὶ φυσικὸν, ὡς εἴπωμεν, ἀποτέλεσμα τῆς ἀξίας αὐτῶν καὶ τῆς τιμῆς. Ἡ δόξα τῶν Ἁγίων μαρτυρεῖ τὸ δυνατὸν τῆς ἐπιτυχίας τοῦ περὶ τελειώσεως ἀγῶνος. Τὸ παράδειγμα τῶν ἀγῶνων τῶν ἐλέγχει τὴν θαυμάσιαν τὴν ἀμελούντων τὸ ἔργον τῆς σωτηρίας. Αἱ θυσίαι τῶν καθιστῶσιν ἀναπολογήτους τοῦ προβάλλοντος ὡς δικαιολογίαν τὴν ἀνθρωπίνην ἀσθένειαν. Ὁ θρίαμβος τῆς Ἐκκλησίας θὰ εἶναι πηγὴ τύψεων καὶ στενοχωριῶν, διὰ τοὺς ἐκτός Αὐτῆς εὐρισκομένους, εἴτε διότι οὐδόλως προσῆλθον εἰς τὴν στρατείαν αὐτῆς ἐπὶ τῆς γῆς, εἴτε διότι ἐγκατέλιπον τὸν ἀγῶνα κατ' αὐτήν.

Οἱ μᾶλλον ἐν τῷ κόσμῳ προνομιοῦχοι, ὡς ἦσαν αἱ «δώδεκα φυλαὶ τοῦ Ἰσραὴλ», ἀποδεικνύονται κατώτεροι τῶν Ἁγίων τοῦ Θεοῦ τῶν «μισουμένων» ὑπὸ τοῦ κόσμου, καὶ ἔχουσιν ἀπόλυτον ἀνάγκην τῆς ἐπιεικειᾶς τῶν, ὡς ἔχει ὁ κρινόμενος ἀνάγκην τῆς ἐπιεικειᾶς τοῦ κριτοῦ.

Ἴδου διατὶ καὶ πρὸς τοὺς Ἁγίους καταφεύγομεν ζητοῦντες τὰς πρεσβείας αὐτῶν καὶ τὰς ἰκεσίας ὑπὲρ ἡμῶν, ὅσονδήποτε ἰσχυροὶ καὶ ἂν νομιζώμεθα εἰς τὸν κόσμον, ὅσονδήποτε ἐπίσημοι, ὅσονδήποτε ἐνάρετοι.

Ἀνέκαθεν ἡ Ἐκκλησία ἐτίμησε τοὺς Ἁγίους καὶ εἶναι σύμφωνος ἡ τιμὴ αὐτῆ καὶ πρὸς τῆς Ἀγ Γραφῆς τὸ πνεῦμα, ἐφ' ὅσον τηρεῖται ὁ ὅρος τῆς Ζ'. Οἰκουμενικῆς Συνόδου, καθ' ὃν ἡ τιμὴ αὕτη εἶναι «σχετικὴ» καὶ «οὐ λατρευτικὴ», δικαίως δὲ καὶ τὰ ἅγια λείψανα καὶ αἱ ἱερὰ εἰκόνας τῶν Ἁγίων τιμῶνται ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας, διότι ταῦτα ὑπενθυμίζουσιν ἡμῖν τὰ ἱερὰ πρόσωπα, πρὸς ἃ σχετίζονται, καὶ ἡ τιμὴ τούτων ἐπὶ τὰ ἱερὰ ταῦτα πρόσωπα «διαβαίνει».

Τιμῶντες σήμερον πάντων ὁμοῦ τῶν Ἁγίων τοῦ Θεοῦ τὴν δόξωτον μνήμην καὶ πρὸς τὴν ἐν οὐρανοῖς Θεοιαμβεύουσαν Ἐκκλησίαν τὰς σκέψεις ἀνυψοῦντες, ἃς προσπαθήσωμεν νὰ γίνωμεν ἄξιοι, ὡς ἐκείνοι, τοῦ προσορισμοῦ, δι' ὃν ὁ κύριος ἐπλασεν ἡμᾶς καθαιρόντες μὲν ἐν τῷ ἁματι τοῦ Χριστοῦ τὴν ἁμαρτωθεϊσαν ὑπὸ τῆς ἁμαρτίας «εἰκόνα» τοῦ Θεοῦ, πρὸς τὴν «ὁμοίωσιν» δὲ τοῦ Οὐρανίου Πατρὸς διὰ τῆς τηρήσεως τῆς Ἀγάπης διαρκῶς ἀποβλέποντες, κατὰ τὸ «Ἔσεσθε οὖν ἡμεῖς τέλειοι, ὥσπερ ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς Οὐρανοῖς τέλειός ἐστι» (Ματθ. ε'. 48)

E. G. M.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

«Ἄρρωστα νεῖατα».

Εἰς τὴν τῶν θεάτρων τῆς πόλεως μας διδάσκεται ἀπὸ τινος ἔργον ἐπὶ τὸν ἀνωτέρω τίτλον, τοῦ ὁποίου κερνώτατοι ἀκροαταὶ καὶ θεαταὶ εἶνε οἱ φοιτηταί, πληροῦντες τὴν αἴθουσαν καθ' ἐκάστην παράστασιν ἀπ' ἄκρον εἰς ἄκρον. Ἀρεξαρήτως τῆς ἐν τῷ τέτρῳ ἐπαγγελματικῆς κριτικῆς, ἠκούσαμεν ἀπόπτας καὶ ἀκροατὰς τοῦ ἔργου μὴ ὑπερβάνας τὴν ρεαλιστὴν ἡλικίαν καὶ ἀνῆκοντας εἰς τοὺς κύκλους τοῦ κοσμοκοῦς νὰ ἐκφραζῶνται μετὰ περισσῆς ἀηδίας περὶ αὐτοῦ, ἀγανακτοῦντας κατὰ τῶν διασασχῶν οἱ ὁποῖοι μετέφεραν τὸν κόσμον τῶν ἐλλήνων ρεαλιστῶν εἰς περιβάλλον ὄχι μόνον τελείως ἀλλότριον πρὸς αὐτόν, ἀλλὰ καὶ ἀπεικονίζον μίαν διαφθορὰν ἀπιστεῖτον ἀπιθανότητος διὰ τὰ ἡδὴ τοῦ ἐλληνικοῦ φοιτητικοῦ περιβάλλοντος. Πρὸς τιμὴν τῶν φοιτητικῶν μας τάξεων δεῖν νὰ λεχθῆ ὅτι τηλικαύτη ἐκπόρνευσις τῶν ρεαλιστῶν ψυχῶν εἶνε τελείως ἄγνωστος εἰς τοὺς ἀκαδημαϊκοὺς μας ἐσθῆτους. Καὶ εἶνε τραγικῶς θλιβερόν ὅτι, καθ' ὃν χρόνον τόση παρταχὸ τοῦ κόσμου καταβάλλεται σύντομος διεθνῆς φροντίς πρὸς ἠθικὴν ἐξυγίανσιν τῆς μεταπολεμικῆς γενεᾶς διὰ νὰ ἀποτελέσῃ μίαν ἠγεστέρην ἀνθρωπότητα τῆς αἰῶρος, ἐπιτρέπεται ἡ εἰσαγωγή τοιοῦτων ἠθικῶν φρενοκομειῶν εἰς τὸ κράτος τῶν ἐλληνικῶν ἠθῶν διὰ νὰ δηλητηριασθῆ καὶ ἀσχημισθῆ ὁ, ὡς ἐγὼ καὶ οὐρανοῦ ἀκόμη σώζεται εἰς τὰς τάξεις τῶν νέων μας.

Οἱ «προωποῦχοι» μας.

Τὸ ὄργανον τῶν ἀθέων «ὁ Ἀντιθρησκευτικὸς» (L' Antireligieux) ἀνέγραψε πρὸ τινος ὅτι «ἡ ἐν Πάτραις τῆς Ἑλλάδος ὁμάς τῶν «Πρωτοπόρων» τῶν ὀρθολογιστῶν προλεταρίων ἀπεγείσεν ἐπ' ἐσχάτων νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὰς τάξεις τῶν ὀρθολογιστῶν προλεταρίων, οἱ δὲ σύντροφοι τῶν Πατρῶν καθιστῶσι γνωστὸν ὅτι διοργανώσαντες νῦν ὁμάδας ὀρθολογιστῶν (ἀθέων) προλεταρίων ἐν Ἑλλάδι». Ἐκ τούτου συμπραττεται ὅτι τὰ ἀλλοτῶν τοῦ ἀπ' αἰῶρος φέλλον ἀταραχάσιμα περὶ τοῦ ἐν Πάτραις ἐκδοθέντος ἀντιχριστιανικοῦ βιβλίου γνωστοῦ κομμουνιστοῦ ἀνίσταται εἰς τὴν ὁρᾶσιν τῶν ἐν λόγῳ «προωποῦχων».

Εἰς ἀποστάτης.

Καθραπᾶς τις ἀκούων μὲν ποτε εἰς τὸ ὄνομα Κε-

ρος χορηγίας δι' παιδείας της ἐν Ἱεροσολύμοις Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Σιάνου καὶ ἀμεσῶς μετὰ τὴν ἀποχώρησιν αὐτοῦ προαχθεὶς εἰς ἀρχιμανδριότην ἐπὶ τὸ ὄνομα Κλήμης, ἄνευ δὲ τῶν ἀπαιτητικῶν ἐπιτημονιακῶν ἐφοδίων ἐγκαθιδροθεὶς εἰς καθηγητικὴν ἑδραν αὐτῆς καὶ ἴσα ἀποστολῆς εἰς μίαν τῶν ἀμερικανικῶν προτεσταντικῶν αἰρέσεων καὶ ἐγκαταστάθεις ἐν Ἀμερική, πρὸ τίνος ἐνεσχημεν εἰς Χανιά τῆς Κρήτης ἀξίωσιν τὰ διδάξῃ τοὺς δοθιδοξοῦς Κρήτας τὴν ἀρετικὴν πλάτην ἐπὶ τὴν ἀποπικὴν τῆς ποιε δοθιδοξοῦς καθηγητικῆς τῶν. Περὶ τῆς φέρεως ὅπως καὶ τοῦ σκοποῦ τῆς προπαγάνδας ἔπλεσε τὰ πληροφόρησιν τὸ ποίμνιον τοῦ ὁ σφρ. Ἐπίσκοπος Κιτιώτης καὶ Ἀποστολῶν κ. Ἱεροδότης διὰ ποιμαντικῶν ἐγκυκλίων, δι' ὅν ἀποκαλύπτει τὸν δόλον παραγεῖ τοὺς χριστιανοὺς ἢ ἀποχέωσι τὰ ἀποροδόξα τοῦ ἐπιδιδασκάλου κηρύγματα.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

*Ἦρξατο τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ τὸ Πρωτόδικον Συνοδικὸν Δικαστήριον ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης.

— Ἐχορηγήθη τῷ Σεβ. Τρίκκης καὶ Σταγῶν δεκαπενθήμερος ἄδεια ἀπουσίας δι' Ἀθήνας λόγῳ ὑποθέσεων αὐτοῦ.

— Διὰ Διατάγματος τὸ χωρίον Μπομπούκια τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας ἀποσπάται ἐκ τῆς ἐνορίας Μάνεσι καὶ ἀποτελεῖ ἰδίαν ἐνορίαν.

— Ὡσαύτως διὰ Διατάγματος ὁ συνοικισμὸς Τσακῶν τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Πατρῶν ἀποσπάται τῆς ἐνορίας Σαγεία καὶ ὑπάγεται εἰς τὴν ἐνορίαν Φράγμα.

— Ἐξεφράσθη τῷ Καθηγητῇ τῆς Μουσικῆς κ. Κ. Παπαδημητρίου ἡ εὐαρέσκεια τῆς Ἱ. Συνόδου διὰ τοὺς καταβληθέντας ὑπ' αὐτοῦ κόπους καὶ τὰς προσπάθειάς διὰ τὴν ἐπικράτησιν τῆς διδασκαλίας τῆς Μουσικῆς ἐν τῷ Μαρσαλείῳ Διδασκαλείῳ.

— Ὡσαύτως ἐξεφράσθη ἡ εὐαρέσκεια τῆς Ἱ. Συνόδου καὶ τῷ Διευθυντῇ τοῦ Μαρσαλείου Διδασκαλείου διὰ τὴν συμβολὴν αὐτοῦ ἐπὶ τῆς διδασκαλίας τῆς Μουσικῆς ἐν τῷ ρηθῆντι Διδασκαλείῳ.

— Ἀπεστάλη ἔγγραφο τῷ Ἀρχιεπίτῳ τῆς Χωροφυλακῆς ὡς καὶ πρὸς τὸν Εἰσαγγελεῖ Ἐφετῶν Θεσσαλονίκης ἵνα διατάξωσι τὴν σύλληψιν τοῦ ἀπατεῶνος καὶ πλαστογράφου Χριστοφῶρου Ἀργυρίου ὡς ἀντιποιουμένου τοῦ ἀξιώματος τοῦ ἱερέως.

— Κατηρτίσθη Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν Σεβ. Χαλκίδος, Ἡλείας καὶ Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως καὶ τοῦ κ. Τριπέλα, ὅπως ἐξετάσῃ τὸ περὶ Μασσωνιομοῦ ζήτημα καὶ ὑποβάλῃ τῇ Ἱ. Συνόδῳ τὰ πορίσματα αὐτῆς.

— Ἀπεστάλη πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων τὸ ὑπὸ τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς καταρτισθὲν ἔγγραφο περὶ τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων καὶ τῆς κυκλοφορίας τῶν χλιαστικῶν βιβλίων τῶν Χιλιαστῶν, μετὰ τῆς παρακλήσεως, ὅπως προβῇ εἰς τὴν ἐνέργειαν τῶν δεόντων.

— Παρεκλήθη ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου ὁ Διευθυντῆς τῶν

Φυλακῶν Ἀβέρωφ κ. Τριανταφυλλίδης, ὅστις ἐσοῦδασεν εἰδικῶς εἰς τὴν Εὐρώπην τὴν Σοφρονιστικὴν ἐπιστήμην, ἵνα παράσῃ τὴν συμβολὴν αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ σχεδίου Διατάγματος περὶ Σοφρονιστηρίου Κληρικῶν.

— Ἀπεστάλη ἔγγραφο πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Προνοίας μετὰ τοῦ καταρτισθέντος σχεδίου Ἱεροστολῆς πρὸς ἔξοδον τοῦ σχετικοῦ Διατάγματος καὶ ἰδρυσιν αὐτῆς.

— Ἐχορηγήθη τῷ Σ. Πολυμνῆς μηνιαία ἄδεια ἀπουσίας διὰ τὰ λουτρά Ὑάτης.

— Διὰ Διατάγματος ὁ συνοικισμὸς Κοιμητῶν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν ἀποτελεῖ ἰδίαν ἐνορίαν.

— Ὁ ἔφερος Ἀρχαιοτήτων κ. Καρούζος δι' ἐκθέσεως τοῦ πρὸς τὸ Ἀρχαιολογικὸν Τμήμα τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας ἀναφέρει δι' ἐνεργῶν ἀνασκαφῶν κατὰ τὸ χωρίον Μυλιανδρίνον τῆς Λοκρίδος κείμενον, ὡς γνωστὸν, ὅπου καὶ ἡ ἀρχαία πόλις Φύσος, ἀνεθρο καλλιμοχριστιανικὴν βασιλικὴν ἔχουσαν καλλιτεχνικωτάτας ἐκ μωσαϊκῶν παραστάσεις καὶ ἐπιγραφάς. Εἰς τὸ ἴδιον μέρος εὐρέθησαν διάφορα ἐπιγραφαὶ καὶ ἀρχιτεκτονικὰ μέλη τῆς κλασικῆς ἐποχῆς. Πρὸς πλήρη ἀποκάλυψιν τῆς ἐκκλησίας ἀπεφασίσθη ὅπως διενεργηθῶν ἀνασκαφαὶ μετὰ τὸν θερισμὸν, διότι τὸ μέρος εἶνε ἐσπαρμένον διὰ σιτηρῶν.

— Δι' Ἐγκυκλίου αὐτῆς ἡ Ἱερά Σύνοδος, διεβίβασε πρὸς τοὺς Σεβ. Ἱεράρχας ἔγγραφο τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας ἀπὸ 31 Μαΐου ἐν. ἔ. καὶ ὑπ' ἀρ. 27412 ἔχον ὡς ἐξῆς: Πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ἀπὸ 29 Φεβρουαρίου ἐ. ἔ. «περὶ ὀρισμοῦ τῶν παρ' ἐκάστῳ μητροπολιτικῷ γραφεῖῳ τῶν κατὰ τὸν νόμον 5187 μονίμων μητροπόλεων ὀργανικῶν θέσεων» παρακαλοῦμεν ὅπως εἰς τὰς ὑποβαλλομένας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον προτάσεις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου περὶ διαβαθμίσεως τῶν εἰς τὰ μητροπολιτικὰ γραφεῖα ὑπηρετούντων ὑπαλλήλων, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 6 τοῦ ὡς ἀνωτέρω διατάγματος, ἐπισυνάπτονται δι' ἕκαστον τῶν προτεινομένων 1) ἀντίγραφο τῶν τίτλων σπουδῶν αὐτοῦ κεκυρωμένον ὑπὸ τοῦ οἰκείου ἱεράρχου, 2) ἀντίγραφο τοῦ διορισμοῦ αὐτοῦ παρὰ τῷ μητροπολιτικῷ γραφεῖῳ, ὁμοίως κεκυρωμένον (ἀμφότερα ταῦτα δεῖν νὰ εἶναι καὶ χαρτοσημασμένα διὰ πενταδράχμου χαρτοσήμου συμφώνως πρὸς τὸν νόμον περὶ τελῶν χαρτοσήμου) καὶ 3) βεβαίωσις ὑπογεγραμμένη ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου μητροπολίτου, ἐξ ἧς θὰ ἐμφαίνεται ὁ χρόνος τῆς ἐν τῷ μητροπολιτικῷ γραφεῖῳ ὑπηρεσίας ἐκάστου καὶ ὅτι αὐτὴ ὑπῆρξεν εὐδόκιμος. Προκειμένου δὲ περὶ διορισμοῦ, ὅστις κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ αὐτοῦ Διατάγματος ἀνεργεῖται ὑφ' ἡμῶν μετὰ πρότασιν τοῦ σεβ. μητροπολίτου, δεῖν νὰ συνάπτονται ἀντίγραφα τῶν τίτλων σπουδῆς τοῦ προτεινομένου ὁμοίως κεκυρωμένα καὶ χαρτοσημασμένα. ἐν δὲ τῇ προτάσει νὰ διατυπῶνται σαφῶς ὁ βαθμὸς, δι' ὃν οὗτος προτείνεται, προκειμένου δὲ περὶ κλητῶν βεβαίωσις τοῦ οἰκείου ἱεράρχου ὅτι ὁ προτεινόμενος γνωρίζει ἀνάγνωσιν καὶ γραφὴν κατὰ τὸ τελευταῖον ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ὡς ἄνω διατάγματος. Ταῦτα παρακαλεῖσθε ὅπως ἀνακινώσῃτε καὶ εἰς τοὺς σεβ. μητροπολίτας, διὰ τὴν ταχύτεραν ἐκτέλεσιν τῶν προτάσεων τῶν καὶ ἀποφυγὴν ἀλληλογραφίας, ἣτις θὰ ἔξῃ ὡς ἀποτέλεσμα τῆς καθυστέρησιν τῆς ἐκτέλεσεως τῶν προτάσεων τῶν.

— Παρεκλήθη τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας καὶ τῶν Θρησκευμάτων ὅπως τροποποιήσῃ τὸν νόμον 2508 περὶ περιουσιῶν Κοινοτήτων καὶ Ἱ. Ναῶν καὶ ὀρισθῇ ὡς Πρό-

εδρος ἢ μέλος τῆς ἐπιτροπῆς ἐκάστης περιφερείας ὁ Μητροπολίτης.

— Ἐχορηγήθη τῷ Σ Βερροίας καὶ Ναούσης μηνιαία ἄδεια ἀπουσίας χάριν λουτρῶν.

— Ὡσαύτως ἐχορηγήθη τῷ Σ. Ἐδέσσης μηνιαία ἄδεια ἀπουσίας διὰ Λουτράκιον πρὸς χρῆσιν λουτρῶν.

— Ὁμοίως τῷ Σ. Μαρωνείας μηνιαία ἄδεια ἀπουσίας διὰ Λουτράκιον πρὸς χρῆσιν λουτρῶν.

— Ἐπίσης τῷ Σ. Δήμου μηνιαία ἄδεια ἀπουσίας διὰ Ὑπάτιν πρὸς χρῆσιν λουτρῶν.

— Ἐχορηγήθη τῷ Πανοσ. ἀρχιμ. Νικοδήμῳ Ἀντωνίου ἄδεια πρὸς μετάβασιν εἰς Αὐστραλίαν διὰ τὴν ἀνάληψιν τῶν καθηκόντων αὐτοῦ ὡς Πρωτοσυγκέλλου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Αὐστραλίας καὶ Προϊσταμένου τῆς ἐν Σίδνεϋ Ἑλληνικῆς Κοινότητος.

— Ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου ἐξεφράσθη τῷ Σ. Τρίκκης καὶ Σταγῶν κ. Πολυκάρπῳ διὰ τὴν λαμπρὰν ἐκπλήρωσιν τῆς ἀναθεθείσης αὐτῷ ἐντολῆς ἢ εὐαρέσκεια τῆς Ἐκκλησίας.

— Πρὸς τοὺς Σεβασμ. Ἱεράρχας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἢ Ἱ. Σ. δι' Ἐγκυκλίου αὐτῆς ἀνεκοίνωσε τὰ ἑξῆς: « Ἡ Ἱερά Σύνοδος, ἐξ ἀφορμῆς τελευταίως λαβόντος χώραν γεγονότος, καθ' ὃ, πρὸ πάσης ἐνεργείας αὐτῆς, ἐχορηγήθη ἄδεια εἰς Ἱεράρχην παρὰ τοῦ Ὑπουργείου, συνεπεὶ ἄπ' εὐθείας πρὸς αὐτὸ ἐνεργείας αὐτοῦ, παρακαλεῖ ἡμᾶς ὅπως ἐν ὑποθέσει ἡμῶν, ἀπαιτούσας καὶ τὴν κατὰ Νόμον γνώσιν καὶ ἀπόφασιν τῆς Ἱεράς Συνόδου, μὴ προβαίητε εἰς μονομερεῖς ἐνεργείας μηδὲ λαμβάνητε ὑπ' ὄψιν μόνως τὰς ἀποφάσεις τοῦ Ὑπουργείου πρὸ τῆς ἀπαιτουμένης ἀποφάσεως καὶ τῆς Ἱεράς Συνόδου. Ταῦτα ὑπομνήσκουσα ἡ Ἱερά Σύνοδος, ἐπικαλεῖται τὴν ὑμετέραν προσοχὴν πρὸς ἀκριβῆ τήρησιν αὐτῶν, ἵνα μὴ αὕτη ἐφίσηται εἰς δυσχερῆ θέσιν, ὡς προκαταλαμβανομένη ἐν ταῖς ἐκ τῶν καθηκόντων αὐτῆς ἐνεργείαις, καὶ μὴ ἀναγκάζηται νὰ μετέρχεται ἐκ τῶν ὑστέρον τὰ ἐνδεικνύμενα μέτρα ὑπὲρ τῆς τάξεως καὶ τῆς ἀκριβείας ».

— Κατηρτίσθη σχέδιον Διατάγματος περὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς ἐν τοῖς Ἱ. ναοῖς καὶ τῶν προσόντων τῶν ἱεροψαλτῶν κατόπιν πρακτικῆς δοκιμασίας.

— Παρεκλήθη τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας καὶ τῶν Θρησκευμάτων καὶ αὐτῆς, ὅπως ζητήσῃ τὴν τροποποίησιν τοῦ νόμου 5138 περὶ τῶν Βιβλιοθηκῶν οὕτως ὥστε τοῦ μὲν κεντρικοῦ συμβουλίου νὰ μετέχη ὁ Μακ. Πρόεδρος τῆς Ἱ. Συνόδου, τῶν δὲ ἐφορευῶν οἱ οἰκετοὶ Ἱεράρχαι, εἰ δ' ἀποσταλῆ ἔγκυκλιος τοῖς Σ. Ἱεράρχαις ἵνα λάβωσι γνώσιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης καὶ διατάξωσι τὴν καταγραφὴν πάντων τῶν βιβλίων τῶν Ἱ. Μονῶν ὡς καὶ τὴν ἀπογόρευσιν ἐρεύνης τῶν Βιβλιοθηκῶν ἐκ μέρους τρίτου τινὸς ἀνευ εἰδικῆς ἀδείας τοῦ οἰκείου Ἱεράρχου.

— Ἀπεφασίσθη ὅπως ἀποσταλῶσι τῷ Μακ. Πατριάρχῃ Σερβίας οἱ γεωστὶ ψηφισθέντες Ἐκκλησ. νόμοι μετ' ἀναλόγου φιλόφρονος ἀπαντήσεως διὰ τὴν ἀποστολὴν τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Σερβικῆς Ἐκκλησίας.

— Διατάχθη ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου ὁ Σ. Μητροπολίτης Σερῶν ὅπως μεταβῆ ἑξαρχικῶς εἰς Νιγηρίαν πρὸς ἐξέτασιν ὑποθέσεων τινῶν.

— Ἀπεφασίσθη ὅπως ἐκφρασθῆ ἢ εὐαρέσκεια τῆς Ἐκκλησίας τῇ ἀδελφότητι « Ζωῆ » διὰ τὰς ἐπὶ τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων ἐνεργείας αὐτῆς.

— Πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἢ Ἱερά Σύνοδος

δι' ἐγγράφου αὐτῆς ἀπὸ 31 Μαΐου ἐν. ἔ. ἀνεκοίνωσεν εἰς ἀπάντησιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2834 ἐ. ἔ. ἐγγράφου αὐτοῦ, ὅτι οἱ ἀνὰ τὸ Κράτος ἱερεῖς, ὑποβάλλοντες αἴτησιν περὶ ἐκδόσεως ἀδείας γάμων, ἀναφέρουσιν ἐν αὐτῇ καὶ τὰς περὶ τῶν νεονύμφων σχετικὰς πληροφορίας καὶ τὰ ἀπαιτούμενα στοιχεῖα, ἐφ' ὧν στηριζόμενος ὁ οἰκεῖος Ἱεράρχης ἐκδίδει ἐπὶ τοῦ νομομισμένου χαρτοσήμου τὴν σχετικὴν ἄδειαν. Τὴν αἴτησιν ταύτην, ὡς ἐνέχουσιν καὶ θέσιν πιστοποιητικοῦ, οἱ ἱερεῖς ἐπεκράτησε νὰ συντάσσωσιν ἐπὶ εἰκοσαδράχμου χαρτοσήμου, οὐδεὶς δὲ λόγος ὑπάρχει νὰ ὑποβάλλωσιν ἰδιαιτέραν αἴτησιν. Ὅθεν παρεκλήθη τὸ Ὑπουργεῖον ἵνα, συμφώνως τοῖς ἀνωτέρω, δώσῃ τὰς ἀπαιτουμένας ὁδηγίας εἰς τὰς ἀρμοδίας Ἀρχὰς ὅπως, συμφώνως τούτοις, ρυθμίσωσι τὰς σχετικὰς ἐνεργείας αὐτῶν.

— Εἰς τὸν Πρύτανιν τοῦ Πανεπιστημίου Καθηγητὴν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς κ. Κ. Δουβουινιώτην ἀπενεμήθη ὑπὸ τῆς Α. Μ. τοῦ βασιλέως τῆς Ρουμανίας ὁ ρουμανικὸς μεγαλόσταυρος.

— Κατὰ τὴν ἐν τῷ « Παρνασσῷ » τελετῇ τῆς ἀνομοῆς τῶν βραβείων εἰς τοὺς ἀριστεύσαντας μαθητὰς τῶν Σχολῶν τῶν Ἀπόρων Παιδῶν ἐνόμιον τοῦ Δ. Σ. καὶ τῶν μελῶν τοῦ συλλόγου, τοῦ σεβ. μητροπολίτου Κορινθίας κ. Δαμασκηνοῦ καὶ πολλῶν ἐπιλέκτων μελῶν τῆς κοινωνίας ὁ Κοσμήτωρ Γραμματεὺς ἐν τῇ λογοδοσίᾳ του περὶ τῶν πεπραγμένων τοῦ λήξαντος σχολικοῦ ἔτους ἀνέφερον ὅτι οἱ μαθηταὶ τῶν Σχολῶν τοῦ συλλόγου, ἐγκατασταθειῶν ἤδη εἰς τὴν νέαν μεγάλην οἰκοδομίαν, ἀνέρχονται εἰς 883, ἐξ ὧν 313 ὑπαλλήλοι γραφείων, 133 ὑπηρέται, 69 ἐμποροῦπάλληλοι, 35 στιλβωταὶ, 43 ὑποδηματοποιοὶ καὶ 255 διαφόρων ἄλλων ἐπαγγελμάτων.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΩΝ)ΠΟΛΕΩΣ

Περὶ ἀρχόμενον τὸν παρελθόντα Μάιον ἐπεσεκλήθησαν τὴν Α.Θ.Π. τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην αἱ Α.Α.Μ.Μ. ἢ βασιλομήτωρ τῆς Ρουμανίας Μαρία καὶ ἡ βασιλισσα τῆς Γιουγοσλαβίας Μαριώρα. Ἡ Α.Θ.Π. ἐκφράσασα τὴν μεγάλην χαρὰν τῆς Μεγάλῃς Ἐκκλησίας ἐπὶ τῇ ἐπισκέψει ἐπεδαψίλευσε τὰς εὐλογίας αὐτῆς εἰς τὰς ὑψηλάς ἐπισκεπτίας καὶ τοὺς βασιλικούς αὐτῶν οἴκους, αἱ δὲ Α.Α.Μ.Μ. μετὰ τὴν δεξιῶσιν ἐπεσεκλήθησαν καὶ περιεργάσθησαν τὰ κειμήλια τοῦ Πατριαρχείου, προσεκύνησαν δὲ ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναφ' τὰ ἐν αὐτῷ ἱερά λειψανα. Μετὰ τὴν ἐπισκεψιν, ὁ ἐν Κων)πόλει Ἐπιτετραμμένος τῆς Γιουγοσλαβίας καὶ ὁ Γεν. Πρόξενος τῆς Ρουμανίας προσελθόντες εἰς τὰ Πατριαρχεῖα διεβίβασαν κατ' ἐντολὴν ὑψηλὴν τὴν ἐκφρασὴν τοῦ σεβασμοῦ καὶ τῆς τιμῆς τῶν Α.Α.Μ.Μ. πρὸς τὴν Α.Θ.Π.

— Περὶ μεσοῦντα τὰν παρελθόντα Μάιον προσελθόντες εἰς ἐπίσκεψιν τῆς Α.Θ.Π. περὶ τοὺς 70 « Ἀχέπας » ὑπέβαλον αὐτῇ τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς ἐν Ἀμερικῇ ὀρθοδόξου ὁμογενείας ἐπὶ τῇ ἐπιβραβεύθεισῃ αὐτῇ εἰρηνεύσει καὶ ἐκκλησιαστικῇ ἀνασυγκροτήσει. Τοὺς εὐσεβεῖς προσκνητὰς συνάδευεν ὁ σεβ. μητροπολίτης Κορινθίας κ. Δαμασκηνός, ὅστις ἐν τῇ πρὸς τὴν Α.Θ.Π. προσφωνήσει του ἐτόνισε τὴν στοργὴν καὶ εὐλάβειαν αὐτῶν τε καὶ παντῶν τῶν ἐν Ἀμερικῇ ὁμογενῶν πρὸς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν καὶ τὸν προκαθήμενον αὐτῆς Πρωτοεράρχην, ὅστις εἰς τὰ ἐξέφρασε τὴν χαρὰν τῆς Ἐκκλησίας ἐπὶ τῇ ὑψίᾳ ἐπισκέψει καὶ ἐπυλόγησε τὸ ἔργον τῆς ὁργανώσεως « Ἀχέπα », ἧς ὁ προεδρος ἐξῆρε πρὸς τὴν Α.Θ.Π. τὸ συντελεσθὲν σπουδαῖον ἔργον τῆς εἰρηνεύσεως καὶ ἀναδιοργανώσεως, εἰς ὃ τὰ μέγιστα συνεβαλον οἱ σεβ. Κορινθίας καὶ Ἀμερικῆς. Ὁ σεβ. Κορινθίας καὶ τὸ Προεδρεῖον τῆς ὁργανώσεως παρεκάθησαν εἰς τὴν πατριαρχικὴν τράπεζαν.

— Ἱερουργούντων τῶν σεβ. μητροπολιτῶν Χριστουπόλεως Μελετιοῦ, Λαοδικείας Δαφροθέου καὶ Φιλαδελφείας

Μαξίμου ἐν τῷ ἰ. ναφ τῆς ἐν Χάλκη Θεολογικῆς Σχολῆς ετελεσθῆ συνοδικῆ ἀποφάσει μνημόσυνο; ἱερουργία ἐπὶ τῷ θανάτῳ τῷ Καθηγητοῦ αὐτῆς Βασιλείου Ἀντωνιάδου, οὗ τὸν ἐπιμνημόσυνον εἶπεν ἀπὸ τοῦ ἄμβωνος ὁ Σχολάρχης αὐτῆς θεοφίλ. ἐπίσκοπος Μιλήτου κ. Αἰμίλιανός.

— Ἀπὸ τῆς 23 παρελθόντος Μαΐου παρεπιδημει ἐν ἰων)πόλει ὁ σεβ. μητροπολίτης Κασσανδρείας κ. Εἰρηναῖος.

— Τῷ σεβ. Ἀρχιεπισκόπῳ Ἀμερικῆς κ. Ἀθηναγόρῳ ἀπενεμήθη ὑπὸ τῆς Α. Μ. τοῦ βασιλέως τῆς Γιουγκοσλαβίας τὸ παράσημον τοῦ ἁγίου Σάββια Α' τάξεως.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

ἌΟ «Πάνταινος» δημοσιεύει τὸ διάταγμα δι' οὗ τὸ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Ἱεροδιδασκαλεῖον «Ἅγιος Ἀθανάσιος» ἀναγνωρίζεται ὡς ἰσότημον πρὸς τὸ ἐν τῇ μονῇ Βελλᾶς λειτουργοῦν, ἐφαρμοζομένου προγράμματος παρεμφερούς πρὸς τὸ τοῦ Ἱεροδιδασκαλείου τούτου. Τὴν ἀλβανικὴν καὶ τὰ γεωπονικὰ μαθήματα ἀντικαθιστῶσιν ἡ ἀραβικὴ καὶ ἄλλαι ξέναι γλώσσαι διὰ τὰς τοπικὰς ἀνάγκαις καὶ συνθήκας.

ΛΟΡΕΑΙ

Εἰς τὸ Ἐκκλητ. Ὁρφανοτροφεῖον Βασιλευμένης ἀπεστάλησαν παρὰ τῆς κυρίας Καλλιρρόης Γ. Διαμαντίδου δραχ. 26.550, προῖον ἐκ τῆς ἑτέρ τῶν ὀρφανῶν δωθεῖσης ἐκ' αὐτῆς συναυλίας εἰς τὸν «Παρνασσόν».

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

[Ἡ «Ἐκκλησία» ἐν τῷ τμήματι τούτῳ ἀναφέρει κάσας τῶν ἐκδόσεων, ἧς ἀντίτυπον ἀποστέλλεται πρὸς τὴν Διεύθυνσιν].

Τὰ κατὰ τὴν τελετὴν τῶν ἀποκαλυπτηρίων τοῦ ἀνδριάντος τοῦ Ἰωάννου Καποδιστριαίου. Λόγος τοῦ Καθηγητοῦ τῆς Ἱστορίας κ. *Μιχαὴλ Βολονάκη* καὶ Ἐκθεσις τοῦ Προέδρου τῆς ἐπὶ τῶν ἐράνων Ἐπιτροπείας Καθηγητοῦ κ. *Γεωργίου Ματθαίουπούλου*. (Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν). Ἀθῆναι 1923.

Ἰακ. Χ. Δραγάτης πρ. Γυμνασιάρχου, Διευθυντοῦ Ἀραγασσιῶν, Ὁ Γεώργιος Γεννάδιος. Διάλεξις ἐν τῷ «Παρνασσῷ» καὶ τῇ Ριζαρείῳ Ἐκκλησιαστικῇ Σχολῇ. Ἀθῆναι 1932.

Ἐκκλησία - Παιδεία - Τέχνη. Ἀθῆναι 1932. — Ὑπὸ τὸν τίτλον τοῦτον ἐξεδόθη τεύχος ἀποτελοῦν ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ «Ἀπολογισμοῦ τοῦ ἔργου τῆς Κυβερνησεως Φιλελευθέρων (κατὰ τὴν τελευταίαν τετραετίαν) περιλαμβάνον ἐπιτόμον ἐπισκόπησιν τῶν περὶ τῆς Ἐκκλησίας, τῆς Παιδείας καὶ τῆς Τέχνης ἐν τῷ ἡμετέρῳ Κράτει νομοθετηθέντων. Τὰ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἀφορῶντα κεφάλαια σημειοῦνται ὑπὸ τοὺς τίτλους: Καταστατικὸς Χάρτης, Ρευστοποιήσις τῆς μοναστηριακῆς Περιουσίας (ΟΔΕΠ), Μισθοδοσία καὶ σύνταξις τοῦ ἐφημεριακοῦ κλήρου (ΤΑΚΕ), μέρφωσις τοῦ κλήρου καὶ Ἐκκλησιαστικὴ δικονομία.

«*Ἐλπίς*». Ἐκυκλοφόρησε κατ' αὐτὰς τὸ Ε' τεύχος τοῦ θεολογικοῦ περιοδικοῦ τοῦ ὑπὸ τὸν ἑλληνικὸν τοῦτον τίτλον κατὰ καιροῦς ἐκδιδόμενου ὑπὸ τῶν καθηγητῶν τῆς Ὁρθοδ. Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ ἐν Βαρσοβίᾳ Πανεπιστημίου. Αἱ ἐν αὐτῷ δημοσιεύμεναι πραγματεῖαι εἶνε γεγραμμένα εἰς τὰς γλώσσας πολωνικὴν, οὐκρανικὴν καὶ ρωσικὴν, ἐκ τῶν σπουδαιότερων δ' ἐξ αὐτῶν σημειοῦνται ἐνταῦθα: *Ν. Ἀρσένκοφ*. Ἡ ἀγγλικανικὴ εὐσέβεια (ρωσιστί). *Ο. Λοτότσκη*. Αἱ κανονικαὶ βάσεις τοῦ αυτοκεφάλου (οὐκρ.). *Μ. Ζαζύκην*. Ὁ πολιτικὸς γάμος (ρωσ.). *Β. Μπιδνώφ*. Οἱ κώδωνες (οὐκρ.). *Α. Λαπίνσκη*. Ἡ περὶ τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν πάντων ἐπιστήμη ἐν ταῖς Οἰ-

κουμ. συνόδοις (πολων.). Μέγα τμήμα τοῦ τεύχους (σ. 156-240) εἶνε ἀφορομένον εἰς τὴν κριτικὴν καὶ βιβλιογραφίαν.

Βασιλείου Μ. Βέλλα, Ὑφηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Τὰ τέκνα παρ' Ἰσραήλ. (Ἀνατύπ. ἐκ τοῦ «Ἐκκλησ. Φάρου»). Ἀλεξάνδρεια 1932 — Λίαν ἐνδιαφερόουσα μελέτη περὶ τῆς παρ' Ἑβραίοις σημασίας τῆς πολυτεχνίας καὶ τῆς ὀτεκνίας, τῆς θέσεως τοῦ υἱοῦ ἐν τῇ οἰκογενείᾳ, τοῦ ὀνοματοθεσιοῦ τῶν παίδων καὶ περὶ ἄλλων ζητημάτων συναφῶν πρὸς τὴν θέσιν τῶν παίδων ἐν τῇ παλαιᾷ ἑβραϊκῇ οἰκογενείᾳ.

Γρηγορίου μοναχοῦ ἐπιροστίου Ἡρομένου τ ἱερός μονῆς Βοτσᾶς. Ἡ διδασκαλία τῶν ἁγίων καὶ θεοφόρων πατέρων ἡμῶν περὶ μετανοίας καὶ ἑξομολογήσεως τεύχος Α' ὀμιλία β' τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου. Ἀθῆναι 1932.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ

Ἱ. Μητρόπολις Μεσσηνίας

Προκειμένου νὰ ἀνακηρυχθῶσιν ὑποψήφιοι διὰ τὰς κενὰς θέσεις Ἐφημερίων τῶν ἐνοριῶν 1) Δρακονέρι—Σάγναντο Ἐθαγγελιστρίας 2) Νεοχωρίου—Φιλιππικίου. 3) Πολυανῆς. 4) Νεοχωρίου Εἰῆας καὶ 5) Γκροῦστεισι, προσκαλοῦνται οἱ ἔχοντες τὰ νόμιμα καὶ κανονικὰ προσόντα καὶ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἱερατεῦσωσιν, ὅπως ἐντὸς ἐνὸς μηνὸς ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰς ἐγγράφους αἰτήσεις των μετὰ τῶν σχετικῶν πιστοποιητικῶν συμφώνως τῷ Νόμῳ. Ἐν Καλάμαις τῇ 11ῃ Ἰουνίου 1932. † Ὁ Μεσσηνιακὸς Μελέτιος.

Ἡ Ἱερά Μητρόπολις Γρεβενῶν

Κενοθεσίας τῆς θέσεως ἐφημερίου ἐν τῷ ἐνοριακῷ Ἱερῷ Ναφ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου τοῦ χωρίου Διάκου, συμφώνως τῷ Νόμῳ, προσκαλεῖ τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα καὶ κανονικὰ προσόντα, ἵνα καταλάβωσι τὴν θέσιν ἐφημερίου τοῦ ὡς ἄνω Ἱεροῦ Ναοῦ, ὅπως ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν εἰς τὸ Γραφεῖον αὐτῆς τὸ ἀπαιτούμενα πιστοποιητικά, ἵνα ἀνακηρυχθῶσιν ὑποψήφιοι. Ἐν Γρεβενοῖς τῇ 9ῃ Ἰουνίου 1932. † Ὁ Γρεβενῶν Νικόλαος.

ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΙ

Τὸ τοπικὸν συμβούλιον Ο.Δ.Ε.Π. τῆς ἰ. μητροπόλεως Θήρας διακηρύττει ὅτι ἐκτίθενται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν τετραετοῦς μισθώσεως τὰ ἐν Θήρᾳ κτήματα τῶν ἰ. μονῶν Χαζεβιωτίσσης Ἀμοργοῦ, Προφήτου Ἡλιοῦ καὶ ἁγίου Νικολάου τὴν 26ην Ἰουνίου 1932 ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὄραν 10—12 π. μ. ἐν Φηροῖς Θήρας καὶ εἰς τὸν συνήθη τόπον τῶν δημοπρασιῶν ἐνώπιον τοῦ ἀρμοδίου συμβουλίου ἀποτελομένου ἀπὸ τὸν διευθυντὴν τοῦ ἐνταῦθα ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος τὸν οἰκονομικὸν ἐφορον Θήρας καὶ τὸν ἀντιπρόσωπον τῆς οἰκείας Μονῆς. Ἐν περιπτώσει ματαιώσεως αὐτῆς ἐνεκεν οἰουδήποτε λόγου ἡ μείζονος προσφορᾶς θὰ ἐπαναλαμβάνεται αὐτὴ καθ' ἐκάστην ἐφ' ἑξῆς Κυριακὴν. Κηρύξια καὶ λοιπὰ ἔξοδα βαρύνουσι τοὺς τελευταίους πλειοδότας. Τῆς συγγραφῆς ὑποχρεώσεων καὶ λοιπῶν ὄρων δύνανται οἱ ἐνδιαφερόμενοι νὰ λάβωσι γνῶσιν παρὰ τῷ Γραφεῖῳ τῆς ἰ. μητροπόλεως Θήρας καὶ Ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς ἐνταῦθα. Θήρα 8 Ἰουνίου 1932. Ὁ πρόεδρος τοῦ τοπικοῦ συμβουλίου † ὁ Θήρας Ἀνθίμος.